

več pozornosti posveča razen sami proizvodnji tudi infrastrukturi in da želijo sovjetski geografi svoje metode obravnavanja regionalne problematike preizkusiti tudi v mednarodnem merilu, predvsem še ob primerih drugih socialističnih držav in držav t. im. »tretjega sveta«.

Knjiga ima dva dela, prvi obravnava problematiko regionalnih raziskav v ZSSR, drugi pa v inozemstvu. V prvem delu so objavljene tele razprave: N. N. Nekrasov »Znanstvene osnove generalne sheme razmestitve proizvodjalnih sil ZSSR za periodo do 1980 let« (avtorjev referat na budimpeštanski konferenci). — V. A. Anučin, »Obdajajoče okolje kot objekt regionalnih raziskav (prav tako avtorjev referat za budimpeštansko konferenco, ki pa vsebuje tudi znane avtorjeve opredelitve pojma »geografsko okolje«). — A. A. Minec, »Vloga prirodnih virov v regionalnem ekonomskem razvoju Sovjetske zveze«. — P. A. Letunov-N. N. Ostrovnaja, »Prirodni pogoji za razvoj in razmestitev vodnih melioracij v ZSSR«. — D. I. Šaško, »Bonitiranje in ekonomsko vrednotenje zemlje v regionalnem planiranju«. — M. M. Albegov-M. B. Golubickaja-J. I. Solodilov, »O shemi povezave panožnih in regionalnih planov razvoja in razmestitve industrije«. — V. F. Kosov, »Medpanožni proizvodno-tehnoški kompleksi in njihova vloga v regionalnem planiranju«. — A. G. Lis, »Planiranje in optimizacija razmestitve proizvodnje v ekonomskem rajonu (na primeru Beloruske SSR)«. — G. A. Privalovskaja-T. T. Runova, »Teritorialne povezave virov in regionalne posebnosti ekstraktivne in predelovalne industrije«. — N. A. Utenkov, »Infrastruktura in njena vloga v regionalnem razvoju«. — A. D. Uljanov-S. I. Hvatov, »Socialna infrastruktura in problem planiranja življenjske ravni v regionalnem prerezu«. — V. A. Kerov, »Vprašanja izrabe metod omrežja v regionalnem planiranju«. — E. S. Starostin, »Kartografska metoda v ekonomskih raziskavah regionalnih problemov«.

V drugem delu je na prvem mestu referat J. M. Pavlova, »Nekatera vprašanja metodike regionalnih raziskovanj, ki jih vrše mednarodne organizacije. Slede prispevki: St. Leszczyski, »Znanstvene osnove perspektivnega plana teritorialnega razvoja dežele (Poljske)«. — E. B. Alaev, »Metodična vprašanja regionalnega planiranja v deželah v razvoju«. — L. N. Karpov-O. V. Sdasjuk-G. N. Utikin, »Analiza osnovnih smeri in metodologije regionalnih ekonomskih raziskav v sistemu OZNe«. — G. V. Sdasjuk-G. N. Utikin »Nekateri principi regionalnega razvoja industrializirajočih dežel »tretjega««. — I. V. Višnjakova, »O pokazateljih ravni teritorialnega razvoja gospodarstva (na primeru Jugoslavije), kjer gre manj za podrobno konkretno obravnavo razlik v razvojni stopnji posameznih področij Jugoslavije, temveč v glavnem le za metodološko stran, saj avtorica odreja veljavnost uporabi samo podatka o narodnem dohodku na prebivalca, temveč šteje — po pravici — za nujno tudi vključitev drugih navedb in indeksov, zlasti tistih o ravni razvoja infrastrukture in o možnosti ter stopnji njene izrabe. Ob tem pa avtorica vendar pravilno poudarja, da v SFRJ ne gre samo za razlike v razvitosti med posameznimi republikami in pokrajinami, temveč tudi v mejah samih republik. — E. N. Nikolskaja, »Karte za ekonomske raziskave v LR Madžarski«.

Knjiga, ki zlasti glede ZSSR vsebuje tudi precej konkretnega gradiva, je vsekakor dragocen prispevek k metodologiji »aplicirane geografije«.

Svetozar Ilešič

Iz češkoslovaške geografske književnosti

J. Demek-M. Střida et al.: *The Geography of Czechoslovakia*. Academia, Prague 1971. Strani 550, 16 strani barvnih prilog.

V zadnjih letih je marsikatera od naših sosednjih držav (Madžarska, Romunija, Bolgarija) izdala v tujih jezikih za inozemske geografe in druge uporabnike obsežno monografijo svoje dežele. To nalogo je tudi za ČSSR opravil Geografski inštitut češkoslovaške Akademije pod uredništvom J. Demeka in M. Střide. V uvodu je sicer rečeno, da je glavni namen knjige da prikaže kompleksno sliko geografskega okolja Češkoslovaške. Dejansko pa knjiga obsežno podaja tudi sliko o tem, kaj je družba v tem okolju ustvarila. Pojem »okolje« ki bi bil torej tu uporabljen v najširšem mogočem smislu.

Knjiga je razdeljena na tri dele. Uvodni del (avtor K. Kuchař) obravnava razvoj ozemlja ČSSR in navaja glavne kartometrične podatke o njem. Drugi del, katerega urednik je bil J. Demek, obravnava sistematično fizično geografijo SSSR in sicer najprej strukturo in relief (J. Demek, E. Mazúr in O. Stelcl), nato klimo (E. Quitt), hidrologijo (J. Piše in V. Vlček), pedogeografijo (K. Tarábek), biogeografijo (J. Raušer) ter varstvo narave in pokrajine (J. Rubin). V tretjem delu, ki obravnava ekonomsko (družbeno) geografijo in ki ga je uredil M. Střida, pa so poglavja o gospodarskem razvoju na splošno (M. Střida), o prebivalstvu in naseljih (C. Votrúbec), o geografiji industrije (M. Střida), o geografiji kmetijstva (Z. Hoffmann) in o prometu in turizmu (O. Slampa).

Priloženih je pet kart in sicer geomorfološka (O. Stehlik), klimatska (E. Quitt), karta klimatskih regij (E. Quitt), karta naravnih biogeocenov po vegetacijskih stopnjah (J. Raušer), karta hidrogoloških enot (J. Vrba) in pregledna topografska karta CSSR v merilu 1:1.000.000. K posameznim poglavjem so uvrščene tudi navedbe glavne literature.

Knjiga je vsekakor ne samo reprezentativna in informativna, temveč tudi na znanstveni višini. Za Jugoslavijo na žalost kaj podobnega še nimamo, saj smo se dokopali, če izvzamemo nekaj bolj ali manj posrečenih priročnikov učbeniškega značaja, komaj do reprezentativnih publikacij turističnega ali statistično-informativnega značaja. Če bi hoteli ob knjigi CSA napisati kako kritično pripombo, bi poudarili le, da so v knjigi sicer do neke mere analizirane tudi notranje regionalne razlike (s poglavjem o geomorfoloških regijah, o klimatskih regijah, o pedogeografskih regijah, o biogeografski regionalizaciji, o regijah različne stopnje družbenogospodarskega razvoja itd.). Vendar bi si za zares kompleksno podobo geografskega okolja in geografske stvarnosti vsekakor želeli tudi pregleda po kakor koli opredeljenih kompleksnih regijah. Po danem, samo sistematsko, za celoto, urejenem razporedu, pa si mora bralec zares kompleksno geografsko podobo o posameznih večjih ali manjših regionalnih enotah CSSR sproti ustvarjati sam. Zaključene podobe ne dobi niti o osnovnih ozemeljskih enotah (Češka, Moravska, Slovaška). V tem, se mi zdi, knjiga ponavlja danes na žalost zelo pogoste napake podobnih del, da se — morda v strahu pred preveč enciklopedično in deskriptivno »klasično« regionalno geografijo — izognejo pravi »regionalni« geografiji sploh.

Svetozar Ilešič

The Analysis of Economic Territorial Nuclei of Slovakia. — Analýza ekonomických územných jedier Slovenska. Redakcija Koloman Ivanička. Acta Geographica Universitatis Comenianae, Economico-geographica Nr. 9. Slovenské Pedagogické Nakladateľstvo, Bratislava 1970. Strani 253, več kart v prilogi.

V okviru redne, prvotno skupne geografsko-geološke publikacije (*Acta Geologica et Geographica*) bratislavske univerze so se izdanja agilne katedre za ekonomsko geografijo pod vodstvom prof. K. Ivaničke jasno opredelila v samostojno serijo (*»Economico-geographica«*). Po treh dosedanjih takih zvezkih, o katerih smo svoj čas posebej poročali in ki so bili vsak zase posvečeni posebni problematiki (*»Teoretické problémy geografie«* leta 1965, *»Geografija rajónu Východoslovenských železniarní«* leta 1964 in *»Aspekty štúdia regionálnej geografickej štruktúry«* leta 1966) je zdaj pred nami nov zvezek, ki skuša obdržati tradicijo v tem, da je napisan v dveh jezikih (angleščini in slovaščini) in da enotnost problematike, ki jo obravnavajo različni prispevki, podčrta tudi s skupnim naslovom.

V zvezku, ki naj bi — kakor podčrtava to skupni naslov — prispeval k »analizi ekonomskih ozemeljskih jeder Slovaške«, so poleg značilnega uvodnega članka V. A. Anučina z naslovom »Podstata moderne geografie« objavljene tele razprave: K. Ivanička, »Priemyselné jadra Slovenska« (*»Industrijska jedra Slovaške«*) z barvno karto razporeditve industrije na Slovaškem leta 1967 v prilogi. — O. Bašovský, »Príspevok k štúdiu centrálnych miest Oravy«. — J. Šabáka, »Priemyselné spracovanie zemiakov na Slovensku« (*»Industrijska predelava krompirja na Slovaškem«*). — I. Kavec, »Typy zariadení občianskej vybavnosti nadmiestneho významu na Slovensku« (*»Tipi storitvenih naprav nadkrajevnega pomena na Slovaškem«*). — E. Šípka, »Geografické aspekty dochádzky do zamestnania v rajóné Liptova« (*»Geografski spektri potovanja na delo v liptovskem rajónu«*). — A. Bezák, »Systém centrálnych miest Horného Pohronia«. — A. Bulla, »Príspevok k teórii a oblasti cestovného ruchu« (*»Príspevok k teoriji in regiji cestnega prometa«*).

Med drobnimi prispevki naj omenimo spominski članek ob 75-letnici prof. J. Korčaka, predsednika Českoslovaškega geografskega društva in